

Uwagi Stowarzyszenia Społeczny Rzecznik Piesznych w Bydgoszczy do projektu Ustawy o dostępności

Uwagi szczegółowe do treści projektu ustawy:

Projekt z dnia 23 listopada 2018 r.

U S T A W A

z dnia ..... 2019 r.

o dostępności¹⁾

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. Ustawa określa środki służące zapewnieniu dostępności osobom z niepełnosprawnościami, umożliwiające im udział w życiu społecznym na zasadzie równości z innymi osobami, oraz obowiązki podmiotów publicznych w tym zakresie.

Art. 2. Użyte w ustawie określenia oznaczają:

- 1) bariera – przeszkodę lub ograniczenie architektoniczne, urbanistyczne, transportowe, cyfrowe, techniczne, w komunikowaniu się, w dostępie do informacji oraz inne, które uniemożliwia lub utrudnia osobom z niepełnosprawnościami udział w życiu społecznym na zasadzie równości z innymi osobami;
- 2) dostępność – właściwość środowiska fizycznego, środków transportu, technologii i systemów informacyjno-komunikacyjnych oraz towarów i usług, pozwalająca osobom z niepełnosprawnościami na korzystanie z nich w sposób możliwie samodzielny i na zasadzie równości z innymi osobami;

---

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej, ustawę z dnia 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego, ustawę z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji, ustawę z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, ustawę z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe, ustawę z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, ustawę z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, ustawę z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta, ustawę z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych, ustawę z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie, ustawę z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym, ustawę z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami, ustawę z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej oraz ustawę z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji.

- 3) osoba z niepełnosprawnością – osobę niepełnosprawną w rozumieniu art. 1 Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych, sporządzonej w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r. (Dz. U. z 2012 r. poz. 1169 oraz z 2018 r. poz. 1217), **bądź osobę z czasową niepełnosprawnością²**, w tym osobę niepełnosprawną w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 511, 1000, 1076 i 1925);
- 4) usługa o charakterze powszechnym – usługę zdrowotną, **edukacyjną, kulturalną,³** bankową, ubezpieczeniową, telekomunikacyjną, pocztową, kurierską, transportową lub przewozu osób, adresowaną do nieograniczonego kręgu osób;
- 5) **zasady uniwersalnego projektowania⁴ - zasady uniwersalnego projektowania, o których mowa w art. 2 Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych, sporządzonej w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r.;**

Art. 3. 1. W zakresie określonym ustawą zapewnienie dostępności jest obowiązkiem:

- 1) jednostek sektora finansów publicznych w rozumieniu art. 9 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 oraz z 2018 r. poz. 62, 1000, 1366, 1669 i 1693),
- 2) innych, niż określone w pkt 1, państwowych jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej,
- 3) innych, niż określone w pkt 1, osób prawnych, utworzonych w szczególnym celu zaspokajania potrzeb o charakterze powszechnym niemających charakteru przemysłowego ani handlowego, jeżeli podmioty, o których mowa w tym przepisie oraz w pkt 1 i 2, pojedynczo lub wspólnie, bezpośrednio lub pośrednio przez inny podmiot:
  - a) finansują je w ponad 50% lub
  - b) posiadają ponad połowę udziałów albo akcji, lub
  - c) sprawują nadzór nad organem zarządzającym, lub
  - d) mają prawo do powoływania ponad połowy składu organu nadzorczego lub zarządzającego

– zwanych dalej „podmiotami publicznymi”.

---

² Należy uwzględnić również potrzeby osób z czasową niepełnosprawnością (np. złamania kończyć) w dostępie do normalnego życia publicznego.

³ Proponuje się dodanie wymienionych obszarów jako równie istotnych, a wręcz kluczowych, dla życia publicznego.

⁴ Należy podkreślić znaczenie pojęcia „uniwersalnego projektowania” i usprawnić jego wykorzystanie w ustawie poprzez ujęcie w części definicyjnej.

2. W zakresie określonym ustawą zapewnienie dostępności jest także obowiązkiem podmiotów innych niż podmioty publiczne, w zakresie realizowanych przez nie zadań publicznych finansowanych z udziałem środków publicznych lub przez podmioty publiczne.

3. Podmioty inne niż podmioty publiczne oraz podmioty, o których mowa w ust. 2, w szczególności przedsiębiorcy oraz podmioty świadczące usługi o charakterze powszechnym, a także organizacje pozarządowe, o których mowa w art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2018 r. poz. 450, 650, 723 i 1365) dążą do zapewnienia dostępności w zakresie określonym ustawą.

Art. 4. 1. Podmioty publiczne oraz podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 2, są zobowiązane do zapewnienia dostępności, w szczególności przez:

- 1) uwzględnianie potrzeb osób z niepełnosprawnościami w planowanej i prowadzonej działalności;
- 2) usuwanie barier w dostępie do obiektów, informacji i usług, a także zapobieganie ich powstawaniu;
- 3) publikację informacji o prowadzonej przez siebie działalności w formie dostępnej dla osób z niepełnosprawnościami;
- 4) publikację informacji o zakresie w jakim dostępność jest uwzględniana w prowadzonej przez dany podmiot działalności;
- 5) uwzględnianie zasad uniwersalnego projektowania oraz stosowanie racjonalnych usprawnień, ~~o których mowa w art. 2 Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych, sporządzonej w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r.;~~⁵
- 6) zapewnienie spełniania wymagań w zakresie dostępności w ramach powierzonych i zleczanych zadań publicznych lub udzielanych zamówień publicznych.

2. Minimalne wymagania w zakresie, o którym mowa w ust. 1, obejmują:

- 1) w zakresie dostępności architektonicznej:
  - a) **zapewnienie warunków**⁶ technicznych budynku lub instalację urządzeń ~~oraz zastosowanie środków technicznych w budynku~~, które umożliwiają fizyczny dostęp

---

⁵ Por. przypis 4.

⁶ Użyte sformułowanie „zastosowanie środków technicznych” sugeruje stosowanie różnego rodzaju podnośników i podobnych urządzeń, które najczęściej wymagają wezwania pomocy drugiej osoby. Bardziej właściwe jest sformułowanie „zapewnienie warunków technicznych”, które może obejmować np. zbudowanie podjazdu, poszerzenie drzwi i skonstruowanie innych fizycznych udogodnień, których możliwość wykorzystania jest niezależna od pomocy drugiej osoby, a także sprzyja wykorzystywaniu przez osoby czasowo niepełnosprawne czy wszelkie

osobom z niepełnosprawnością ruchową, ~~co najmniej do tych pomieszczeń budynku, w których odbywa się obsługa klientów lub interesantów~~⁷,

- b) instalację oznaczeń, urządzeń lub innych środków technicznych, które umożliwiają osobie niewidomej oraz osobie niedowidzącej samodzielne uzyskanie informacji na temat poszczególnych pomieszczeń w budynku oraz miejsca położenia tych pomieszczeń w budynku,
- c) zapewnienie osobie z niepełnosprawnością, w tym osobie korzystającej z psa przewodnika lub psa asystującego wstępu do budynków danego podmiotu, a także do poruszania się po tych budynkach, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych;

2) w zakresie dostępności transportowej:⁸

- a) instalacje ciągów pieszych o szerokości pozwalającej minąć się dwom osobom na wózkach inwalidzkich lub niewidomym poruszającym się z psem przewodnikiem, o równej nawierzchni pozbawionej przeszkód punktowych, wyposażonej w regularnie rozmieszczone miejsca do odpoczynku oraz prowadnice dla osób niewidomych bądź niedowidzących,
- b) programowanie drogowych sygnalizacji świetlnych w sposób umożliwiający przejście pieszo osobom o ograniczonej sprawności ruchowej całego ciągu sygnalizacji w całej szerokości ulicy przez wszystkie pasy ruchu, w trakcie jednego cyklu światła zielonego dla pieszych,
- c) użytkowanie pojazdów transportu zbiorowego umożliwiających samodzielne dostanie się i podróż osobom na wózkach inwalidzkich, w tym elektrycznych;

2) w zakresie dostępności cyfrowej:

---

osoby mające problem ze swobodnym poruszaniem się (np. osoba starsza, rodzic z wózkiem dziecięcym, osoba z większym bagażem itp.).

⁷ Należy usunąć zapis ograniczający stosowanie omawianych udogodnień do pomieszczeń z obsługą interesantów, z uwagi na to iż nie zapewnia pełnego dostosowania budynku do potrzeb pracowników z niepełnosprawnością a zatem utrudnia zatrudnianie takich osób, a co za tym idzie, ich społeczną integrację (tym bardziej, że takiego zawężenia do pomieszczeń wyłącznie dla interesantów nie ujęto już w przepisie dot. osób korzystających z psa przewodnika, zakładając nieograniczone „poruszanie się po budynkach” – lit. c poniżej).

⁸ Uwzględnienie wyłącznie dostępności architektonicznej budynków powinno zostać koniecznie uzupełnione o zapewnienie dostępności sposobów dotarcia do nich przykładowo z miejsca zamieszkania, jak również przemieszczania się pomiędzy miejscem zamieszkania, miejscem pracy i wszelkimi innymi celami podróży w aktywności życiowej.

- a) strona internetowa danego podmiotu,
- b) aplikacje mobilne i stacjonarne tworzone lub współtworzone przez dany podmiot,
- c) dokumenty elektroniczne i multimedia zamieszczane na stronie internetowej danego podmiotu

- są zgodne z ze standardem WCAG 2.0 AA lub wyższym;

3) w zakresie dostępności informacyjnej:

- a) obsługę osób głuchych i głuchoniewidomych w formatach określonych w ustawie z dnia 9 sierpnia 2011 r. o języku migowym i innych środkach komunikowania się (Dz. U. z 2017 r. poz. 1824),
- b) umożliwienie dostępu do urządzeń do obsługi osób słabosłyszących, w szczególności pętli indukcyjnych, systemów FM lub urządzeń opartych o inne technologie, których celem jest wspomaganie słyszenia,
- c) zapewnienie odpowiednich kompetencji pracowników, urządzeń lub innych środków technicznych, które umożliwiają osobie niesłyszącej lub niedosłyszącej skorzystanie z usług podmiotu, do którego się zwraca,
- d) niezwłocznego zapewnienia, na żądanie wnioskodawcy, informacji o zakresie działalności danego podmiotu, w formie wskazanej przez wnioskodawcę, w tym w szczególności w postaci nagrania audio, w polskim języku migowym, w alfabecie Braille'a lub w postaci tekstu łatwego do czytania,
- e) zapewnienia, na żądanie wnioskodawcy, komunikacji w formie przez niego wnioskowanej, z uwzględnieniem racjonalności kosztów zapewnienia tej komunikacji.

3. Jeżeli dostosowanie budynków przez zainstalowanie urządzeń oraz zastosowanie środków technicznych, o których mowa w ust. 2 pkt 1 lit. a i b, nie zapewnia osobom z niepełnosprawnościami możliwości samodzielnego dostępu do pomieszczeń, dany podmiot zobligowany jest zapewnić takiej osobie wsparcie innej osoby.

4. Minister właściwy do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw rozwoju regionalnego, **może** określi⁹, w drodze rozporządzenia, szczegółowe standardy dostępności stanowiące zestaw technicznych wymagań dla projektowania i modernizacji w

---

⁹ Zasadnym jest wprowadzenie takiego obowiązku określenia szczegółowych standardów dostępności, a nie tylko dopuszczenie możliwości, co pozostawi zapisy ustawy bez narzędzia wykonawczego – tym bardziej, że ust. 7 zakłada już podstawowe wytyczne co do ich treści.

zakresie architektury, w celu wdrożenia rozwiązań dostępnych dla osób z niepełnosprawnościami.

5. Minister właściwy do spraw informatyzacji w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw rozwoju regionalnego, **może określi**¹⁰, w drodze rozporządzenia, szczegółowe standardy dostępności stanowiące zestaw technicznych wymagań dla projektowania i modernizacji w zakresie cyfryzacji, w celu wdrożenia rozwiązań dostępnych dla osób z niepełnosprawnościami.

6. Minister właściwy do spraw transportu w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw rozwoju regionalnego, **może określi**¹¹, w drodze rozporządzenia, szczegółowe standardy dostępności stanowiące zestaw technicznych wymagań dla projektowania i modernizacji w zakresie transportu, w celu wdrożenia rozwiązań dostępnych dla osób z niepełnosprawnościami.

7. W rozporządzeniach, o których mowa w ust. 4-6, właściwi ministrowie uwzględnią:

- 1) zasady uniwersalnego projektowania, ~~o których mowa w art. 2 Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych, sporządzonej w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006;~~¹²
- 2) konieczność ujednolicenia istniejących rozwiązań technicznych, przestrzennych, organizacyjnych oraz w zakresie komunikowania się, dla osób z niepełnosprawnościami;
- 3) rozwiązania zmierzające do poprawy infrastruktury i usług dla wszystkich użytkowników.

Rozdział 2

Koordinacja dostępności

Art. 5. 1. Za koordynację zapewnienia dostępności odpowiada minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego.

2. Koordinacja, o której mowa w ust. 1, polega w szczególności na:

- 1) monitorowaniu zapewniania dostępności;
- 2) inicjowaniu zmian przepisów prawnych w zakresie dostępności;
- 3) wyznaczaniu kierunków i prowadzeniu działań informacyjno-promocyjnych dotyczących dostępności;

---

¹⁰ jw.

¹¹ jw.

¹² Por. przypis 4.

- 4) zapewnieniu współpracy w zakresie dostępności pomiędzy:
  - a) jednostkami samorządu terytorialnego,
  - b) organami administracji publicznej, organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami,
  - c) innymi państwami, organizacjami oraz instytucjami zagranicznymi i międzynarodowymi;
- 5) inicjowaniu działań na rzecz poprawy świadomości społecznej w zakresie dostępności.

Art. 6. Rządowy program mający na celu wsparcie działań na rzecz dostępności jest przyjmowany w drodze uchwały przez Radę Ministrów na wniosek ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego.

Art. 7. 1. Rządowe programy przyjmowane przez Radę Ministrów lub programy przyjmowane przez właściwego ministra, obejmujące realizację zadań z zakresu dostępności, są przedkładane ministrowi właściwemu do spraw rozwoju regionalnego w celu wydania opinii dotyczącej zgodności z wymaganiami w zakresie dostępności, określonymi w ustawie.

2. W przypadku braku zgodności projektu programu, o którym mowa w ust.1, z wymaganiami w zakresie dostępności, określonymi w ustawie, minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego wydaje pisemną opinię, o której mowa w ust. 1, w terminie 30 dni od dnia otrzymania projektu programu.

3. W przypadku wydania przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego opinii o braku zgodności projektu programu, o którym mowa w ust. 1, z wymaganiami w zakresie dostępności, określonymi w ustawie, właściwy minister przygotowuje pisemne stanowisko do tej opinii.

4. Właściwy minister przedkłada do rozpatrzenia przez Radę Ministrów projekt programu, o którym mowa w ust. 1, wraz z opinią o braku zgodności projektu programu z wymaganiami w zakresie dostępności, określonymi w ustawie, oraz stanowiskiem, o którym mowa w ust. 3.

Art. 8. 1. Podmioty publiczne przekazują **co 2 lata**¹³, najpóźniej do dnia 31 stycznia danego roku kalendarzowego, raport o stanie dostępności w zakresie swojej działalności i

---

¹³ Należy skrócić okres raportowania do przynajmniej 2 lat, chociażby z uwagi na możliwość szybszego wdrożenia rekomendacji, o których mowa ust. 8 pkt 3 – oczekiwanie 4 lata na wdrożenie (czasami prostych) rekomendacji jest nieracjonalne (ponadto Rada Dostępności podczas swej 4-letniej kadencji tylko raz dokonywałaby jednego ze swych podstawowych przewidzianych zadań tj. opiniowania raportu).

publikują go na swojej stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej, a jeżeli nie mają strony podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej na swojej stronie internetowej.

2. Raport, o którym mowa w ust. 1, jest przygotowywany na formularzu opracowanym przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego i udostępnionym na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej tego ministra.

3. Raport, o którym mowa w ust. 1, jest przekazywany do:

- 1) ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego - w przypadku raportów przygotowywanych przez organy, o których mowa w art. 5 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2096) oraz inne podmioty publiczne o ogólnokrajowym zasięgu działania, z zastrzeżeniem ust. 4;
- 2) właściwego miejscowo wojewody - w przypadku raportów przygotowywanych przez podmioty publiczne inne niż podmioty, o których mowa w pkt 1.

4. Raporty przygotowywane przez organy o których mowa w art. 5 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego, zawierają także informacje zbiorcze o stanie dostępności w zakresie działalności jednostek podległych oraz nadzorowanych przez te organy.

5. Wojewoda, w terminie do dnia 30 maja danego roku kalendarzowego, przygotowuje zbiorczy raport o stanie dostępności na terenie danego województwa, uwzględniający dane z raportów, o których mowa w ust. 3 pkt 2, i przekazuje go ministrowi właściwemu do spraw rozwoju regionalnego, **publikując jednocześnie na swojej stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej¹⁴,**

6. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego, na podstawie raportów podmiotów, o których mowa w ust. 3 pkt 1, i zbiorczych raportów o stanie dostępności na terenie danego województwa przygotowuje, w terminie do dnia 30 listopada danego roku kalendarzowego, raport o stanie dostępności w kraju i przekazuje go do zaopiniowania Radzie Dostępności.

7. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego, po uzyskaniu opinii, o której mowa w ust. 6, przedkłada raport o stanie dostępności w kraju do wiadomości Rady Ministrów.

8. Raport o stanie dostępności w kraju zawiera w szczególności:

- 1) analizę stanu dostępności w kraju;

---

¹⁴ Zbiorczy raport poziomu wojewódzkiego, w formie przekazanej ministrowi, powinien być również publikowany na stronach BIP urzędu wojewódzkiego.

- 2) ocenę skuteczności działań mających na celu zapewnienie dostępności w kraju;
- 3) rekomendacje dla poprawy dostępności w kraju, w tym w zakresie zmian przepisów prawa oraz innych dokumentów dotyczących dostępności.

Art. 9. Niezależnie od obowiązku, o którym mowa w art. 8 ust. 1, w szczególnie uzasadnionych przypadkach, minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego może, w każdym czasie, występować do podmiotów publicznych o przedstawienie sprawozdań z realizacji zadań na rzecz dostępności w zakresie ich działalności.

Art. 10. 1. Tworzy się Radę Dostępności, zwaną dalej „Radą”, jako organ opiniodawczo-doradczy ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego.

2. Do zadań Rady należy:

- 1) opiniowanie przekazanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego projektów aktów prawnych i innych dokumentów dotyczących dostępności;
- 2) proponowanie ministrowi właściwemu do spraw rozwoju regionalnego sposobu realizacji zadań określonych w programach mających na celu wsparcie działań na rzecz dostępności;
- 3) formułowanie propozycji w przedmiocie zmiany przepisów w zakresie dostępności;
- 4) opiniowanie kryteriów dostępu dla podmiotów ubiegających się o akredytację;
- 5) opiniowanie przedkładanych Radzie dokumentów dotyczących dostępności;
- 6) proponowanie potrzeby podejmowania działań w zakresie dostępności przez organy administracji publicznej;
- 7) wyrażanie opinii i zajmowanie stanowisk, w szczególności w zakresie realizacji potrzeb osób z niepełnosprawnościami oraz działań na rzecz poprawy świadomości społecznej w zakresie dostępności;
- 8) przygotowanie rocznego sprawozdania z działalności Rady.

3. Rada składa się z maksymalnie 50 członków.

4. Skład Rady ustala minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego, spośród kandydatów zaproponowanych przez:

- 1) organy administracji rządowej,
- 2) Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego, o której mowa w ustawie z dnia 6 maja 2005 r. o Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz o przedstawicielach Rzeczypospolitej Polskiej w Komitecie Regionów Unii Europejskiej (Dz. U. poz. 759),

- 3) Radę Dialogu Społecznego, o której mowa w ustawie z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. poz. 1240, z 2017 r. poz. 2371 oraz z 2018 r. poz. 1464 i 1608),
- 4) Radę Działalności Pożytku Publicznego oraz Komitet do spraw Pożytku Publicznego, o których mowa w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie,
- 5) Krajową Izbę Gospodarczą, o której mowa w ustawie z dnia 30 maja 1989 r. o izbach gospodarczych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1218 oraz z 2018 r. poz. 650),
- 6) Prezesa Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, o którym mowa w rozdziale 10 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, zwanego dalej „Prezesem PFRON”,
- 7) Krajową Radę Konsultacyjną do Spraw Osób Niepełnosprawnych, o której mowa w rozdziale 9 ustawy, o której mowa w pkt 6,
- 8) inne podmioty istotne w kontekście zadań Rady, w szczególności określone w art. 3 ust. 3¹⁵

- zwanych dalej „podmiotami zgłaszającymi”.

5. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego zwraca się pisemnie do podmiotów zgłaszających o zgłoszenie kandydatów do Rady.

6. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego może powołać do składu Rady również inne osoby, biorąc pod uwagę ich wiedzę i doświadczenie w zakresie dostępności.

7. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego powołuje członków Rady spośród osób:

- 1) wskazanych przez podmioty zgłaszające lub
- 2) o których mowa w ust. 6

- biorąc pod uwagę ich kompetencje, doświadczenie i wiedzę ekspercką.

8. Członkiem Rady może być osoba, która:

- 1) nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;
- 2) korzysta z pełni praw publicznych;
- 3) wyraziła zgodę na powołanie w skład Rady.

9. Kadencja Rady trwa cztery lata.

---

¹⁵ Wskazane w ustawie podmioty powinny mieć udział w Radzie.

10. Przed upływem kadencji członkostwo w Radzie wygasa na skutek:

- 1) rezygnacji złożonej na piśmie przewodniczącemu Rady;
- 2) wniosku podmiotu zgłaszającego;
- 3) śmierci;
- 4) niemożności sprawowania funkcji z powodu długotrwałej choroby stwierdzonej zaświadczeniem lekarskim;
- 5) skazania prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;
- 6) pozbawienia praw publicznych.

11. W przypadku, o którym mowa w ust. 10, minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego może powołać nowego członka Rady na okres pozostały do końca kadencji, spośród pozostałych zgłoszonych kandydatów, po potwierdzeniu aktualności zgłoszenia, z uwzględnieniem ust. 4 i 6.

12. Przewodniczącym Rady jest minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego.

13. Przewodniczący Rady w szczególności:

- 1) powołuje i odwołuje wiceprzewodniczącego Rady spośród jej członków, **wymienionych w ust. 4 pkt 2-8;**¹⁶
- 2) kieruje jej pracami i reprezentuje ją na zewnątrz;
- 3) może powoływać zespoły ekspertów i grupy robocze.

14. W przypadku nieobecności przewodniczącego zastępuje go wiceprzewodniczący Rady.

15. Na posiedzenie Rady mogą być zapraszane przez przewodniczącego inne osoby, o ile jest to uzasadnione zadaniami Rady.

16. Udział w pracach Rady jest nieodpłatny.

17. Za udział w pracach Rady, członkom Rady oraz osobom, o których mowa w ust. 15, przysługują diety oraz zwrot kosztów podróży i zakwaterowania na warunkach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 77⁵ § 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (Dz. U. z 2018 r. poz. 917, 1000, 1076, 1608 i 1629).

18. Obsługę Rady zapewnia urząd obsługujący ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego.

---

¹⁶ Wiceprzewodniczący Rady powinien być powołany spoza członków rady reprezentujących organy administracji rządowej (są one reprezentowane przez przewodniczącego Rady).

19. Szczegółowy tryb działania Rady określa regulamin ustanawiany na wniosek Rady przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego.

Art. 11. 1. Każdy organ władzy publicznej, w tym organ administracji rządowej i samorządowej, organ kontroli państwowej i ochrony prawa oraz sądy i trybunały, wyznacza co najmniej jednego koordynatora do spraw dostępności, spośród osób posiadających wiedzę i umiejętności w zakresie zapewnienia dostępności.

2. Do zadań koordynatora do spraw dostępności należy w szczególności:

- 1) wsparcie osób z niepełnosprawnościami w dostępie i korzystaniu z usług świadczonych przez organ, o którym mowa w ust. 1;
- 2) ustalanie oraz wdrażanie **rocznego**¹⁷ planu działania na rzecz poprawy dostępności organu, o którym mowa w ust. 1, zgodnie z wymaganiami określonymi w art. 4 ust. 2 i 3;
- 3) sporządzenie sprawozdania z wykonania planu działania, o którym mowa w pkt 2;**¹⁸
- 3) współpraca z organizacjami działającymi na rzecz osób z niepełnosprawnościami.

3. Organ, o którym mowa w ust. 1, jest zobligowany do publikowania na swojej stronie internetowej oraz w Biuletynie Informacji Publicznej danych kontaktowych koordynatora do spraw dostępności oraz **treści** planu działania **i sprawozdania z jego wykonania**, o których mowa w ust. 2 pkt 2 **i 3.**¹⁹

Rozdział 3

System akredytacji i certyfikacji

Art. 12. 1. O status podmiotu akredytowanego w zakresie certyfikowania dostępności architektonicznej i cyfrowej mogą ubiegać się podmioty realizujące zadania na rzecz dostępności, w tym podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 2 i ust. 3 pkt 3 i 4 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, statutowo działające na rzecz osób z niepełnosprawnościami, zwane dalej „podmiotami ubiegającymi się o akredytację”.

2. Warunkiem udzielenia akredytacji jest spełnienie przez podmiot ubiegający się o akredytację kryteriów dostępu określonych w przepisach wydanych na podstawie ust. 16.

---

¹⁷ Należy określić horyzont czasowy planowania działań, szczególnie w kontekście wdrożenia obowiązku sprawozdawczego, zaproponowanego poniżej (por. przypis nr 18).

¹⁸ Wdrażanie planu powinno być monitorowane poprzez sprawozdanie z faktycznie wykonanych czynności (por. przypis nr 20).

¹⁹ Jw.

3. Akredytacja jest udzielana bezpłatnie przez Prezesa PFRON na wniosek podmiotu ubiegającego się o akredytację.

4. Wniosek jest składany w postaci papierowej lub elektronicznej za pomocą środków komunikacji elektronicznej, o których mowa w ustawie z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz. U. z 2017 r. poz. 1219 oraz z 2018 r. poz. 650).

~~5. Wniosek złożony za pomocą środków komunikacji elektronicznej opatruje się kwalifikowanym podpisem elektronicznym.²⁰~~

6. Prezes PFRON w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia złożenia kompletnego wniosku zawiadamia podmiot ubiegający się o akredytację o udzieleniu albo odmowie udzielenia akredytacji.

7. Dokumentem potwierdzającym udzielenie akredytacji jest świadectwo akredytacji.

8. Świadectwo akredytacji zawiera co najmniej:

- 1) oznaczenie podmiotu udzielającego akredytacji;
- 2) nazwę podmiotu, któremu udzielono akredytacji oraz wskazanie adresu jego siedziby;
- 3) numer i oznaczenie certyfikatu akredytacji;
- 4) zakres i warunki udzielonej akredytacji;
- 5) okres ważności akredytacji;
- 6) datę wydania i podpis Prezesa PFRON.

9. W okresie ważności akredytacji podmiot, któremu udzielono akredytacji jest obowiązany spełniać kryteria dostępu wynikające z udzielonej akredytacji.

10. Odmowa udzielenia akredytacji następuje po stwierdzeniu, że podmiot ubiegający się o akredytację nie spełnia kryteriów dostępu określonych w przepisach wydanych na podstawie ust. 16.

11. Jeżeli podmiot, któremu udzielono akredytacji przestał spełniać kryteria dostępu określone w przepisach wydanych na podstawie ust. 16 lub nie wywiązuje się z warunków wskazanych w świadectwie akredytacji, Prezes PFRON zawiesza akredytację, wskazując jednocześnie termin na usunięcie przyczyn będących podstawą zawieszenia.

12. W przypadku nieusunięcia przez podmiot, któremu udzielono akredytacji przyczyn będących podstawą zawieszenia akredytacji w terminie, o którym mowa w ust. 11, Prezes PFRON ogranicza zakres akredytacji lub cofa akredytację.

---

²⁰ Proponuje się rezygnację z wymogu kwalifikowanego podpisu elektronicznego, jako stanowiącego utrudnienie w dostępie do procesu certyfikowania, szczególnie dla organizacji pozarządowych ze względów finansowych.

13. Zawieszenie akredytacji, ograniczenie zakresu akredytacji lub cofnięcie akredytacji następuje również na wniosek akredytowanego podmiotu.

14. W przypadku odmowy udzielenia akredytacji albo zawieszenia akredytacji, ograniczenia zakresu akredytacji lub cofnięcia akredytacji Prezes PFRON obowiązany jest zawiadomić:

- 1) podmiot ubiegający się o akredytację - o odmowie jej udzielenia,
  - 2) podmiot, któremu udzielono akredytacji - odpowiednio o zawieszeniu akredytacji, ograniczeniu jej zakresu lub o cofnięciu akredytacji
- wskazując jednocześnie uzasadnienie faktyczne i prawne.

15. Prezes PFRON podaje do publicznej wiadomości, na swojej stronie internetowej, informacje o akredytowanych podmiotach oraz o zawieszeniu akredytacji, ograniczeniu zakresu akredytacji lub cofnięciu akredytacji.

16. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego określi, w drodze rozporządzenia, kryteria dostępu dla podmiotów ubiegających się o akredytację oraz wzór wniosku, o którym mowa w ust. 3, mając na względzie konieczność zapewnienia odpowiedniego potencjału i wysokiej jakości usług certyfikowania dostępności architektonicznej i cyfrowej.

Art. 13. 1. W przypadku odmowy udzielenia akredytacji, zawieszenia akredytacji, ograniczenia zakresu akredytacji lub cofnięcia akredytacji podmiotowi ubiegającemu się o akredytację lub podmiotowi, któremu udzielono akredytacji przysługuje **prawo do wniosku** o ponowne rozpatrzenie sprawy.

2. Wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy wnosi się do Prezesa PFRON w terminie 14 dni od dnia doręczenia wraz z uzasadnieniem zawiadomienia o odmowie udzielenia akredytacji, zawieszeniu akredytacji, ograniczeniu zakresu akredytacji lub cofnięciu akredytacji.

3. Wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy podlega rozpatrzeniu w terminie 30 dni od dnia doręczenia wniosku.

4. Po rozpatrzeniu wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Prezes PFRON:

- 1) stwierdza zasadność wniosku i odpowiednio:
  - a) udziela akredytacji, albo
  - b) odstępuje od:
    - zawieszenia akredytacji,
    - ograniczenia zakresu akredytacji,
    - cofnięcia akredytacji;

2) oddala wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy, jeżeli jest on bezzasadny, wskazując uzasadnienie faktyczne i prawne.

5. W postępowaniach w przedmiocie udzielenia akredytacji, zawieszenia akredytacji, ograniczenia zakresu akredytacji lub cofnięcia akredytacji nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego, z wyjątkiem przepisów dotyczących wyłączenia pracowników organu, doręczeń i sposobu obliczania terminów.

6. W przypadku, o którym mowa w ust. 4 pkt 2, podmiotowi ubiegającemu się o udzielenie akredytacji lub akredytowanemu podmiotowi przysługuje skarga do sądu administracyjnego w terminie 30 dni od dnia doręczenia zawiadomienia o oddaleniu wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy.

7. W postępowaniu przed sądem stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2018 r. poz. 1302, 1467 i 1629) o zaskarżaniu do sądu decyzji administracyjnych.

Art. 14. 1. Certyfikacja dostępności ma na celu weryfikację, czy dany podmiot, w zakresie miejsca prowadzonej działalności i sposobu świadczonych usług, zapewnia dostępność architektoniczną i cyfrową, na warunkach określonych w art. 4 ust. 2 pkt 1 i 2 oraz ust. 3.

2. Dokumentem potwierdzającym spełnienie wymagań w zakresie certyfikacji jest certyfikat dostępności. Certyfikat dostępności jest wydawany dla konkretnego podmiotu i zachowuje ważność przez okres czterech lat od dnia jego wydania.

3. Certyfikacji dostępności i wydania certyfikatu dostępności dokonuje wyłącznie podmiot, posiadający ważne świadectwo akredytacji, na wniosek podmiotu ubiegającego się o wydanie certyfikatu dostępności.

4. Organy władzy publicznej, w tym organy administracji rządowej i samorządowej, organy kontroli państwowej i ochrony prawa oraz sądy i trybunały są obowiązane do posiadania ważnego certyfikatu dostępności w zakresie dostępności architektonicznej oraz cyfrowej.

5. Warunkiem uzyskania certyfikatu dostępności przez organy, o których mowa w ust. 4, jest niezależnie od spełnienia wymagań, o których mowa w ust.1, także:

1) wyznaczenie koordynatora do spraw dostępności;

- 2) ustalenie planu i sporządzenie sprawozdania z jego wykonania, o których mowa w art. 11 ust. 2 pkt 2 i 3 oraz ich publikowanie na stronie internetowej i w Biuletynie Informacji Publicznej organu;²¹
- 3) poddanie się audytowi certyfikacyjnemu na zasadach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 17.

6. Podmioty inne niż organy, o których mowa w ust. 4, w szczególności przedsiębiorcy oraz podmioty świadczące usługi o charakterze powszechnym, a także organizacje pozarządowe, o których mowa w art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie mogą ubiegać się o certyfikat dostępności.

7. Do postępowania w przedmiocie wydania certyfikatu dostępności stosuje się odpowiednio przepisy art. 12 ust. 4-15 i art. 13, z tym, że certyfikat dostępności jest wydawany przez podmiot dokonujący certyfikacji.

8. Wydanie certyfikatu dostępności podlega opłacie certyfikacyjnej, która jest wnoszona na rzecz podmiotu dokonującego certyfikacji.

Art. 15. 1. Organ, o którym mowa w art. 14 ust. 4, który nie dopełnia obowiązku posiadania ważnego certyfikatu dostępności, podlega administracyjnej karze pieniężnej.

2. Administracyjną karę pieniężną nakłada w drodze decyzji Prezes PFRON.

3. Od decyzji Prezesa PFRON nakładającej administracyjną karę pieniężną, o której mowa w ust. 2, przysługuje wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy do Prezesa PFRON.

4. Administracyjna kara pieniężna za brak certyfikatu dostępności w zakresie dostępności architektonicznej, nakładana jest w wysokości określonej jako iloczyn stawki opłaty (s), o której mowa w art. 59f ust. 2 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (Dz. U. z 2018 r. poz. 1202, 1276, 1496 i 1669), współczynnika kategorii obiektu budowlanego (k) i współczynnika wielkości obiektu budowlanego (w) określonych w załączniku, o którym mowa w art. 59f ust. 3 tej ustawy.

5. Administracyjna kara pieniężna za brak certyfikatu dostępności w zakresie dostępności cyfrowej, nakładana jest w wysokości określonej w art. 15 ust. 1 ustawy z dnia .... o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych (Dz. U. poz.).

6. Przed wydaniem decyzji, o której mowa w ust. 2, Prezes PFRON wzywa właściwy organ, o którym mowa w art. 14 ust. 4, do przedłożenia ważnego certyfikatu dostępności,

---

²¹ Por. przypis nr 18.

wyznaczając jednocześnie temu podmiotowi odpowiedni termin na poddanie się certyfikacji dostępności.

7. Termin, o którym mowa w ust. 6, nie może być krótszy niż 90 dni od dnia doręczenia wezwania.

8. Po bezskutecznym upływie terminu, o którym mowa w ust. 6, Prezes PFRON wydaje decyzję, o której mowa w ust. 2.

Art. 16. Administracyjna kara pieniężna, o której mowa w art. 15 ust. 1, jest przekazywana na wyodrębniony rachunek Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, z przeznaczeniem na finansowanie działań i programów z zakresu dostępności.

Art. 17. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego, po zasięgnięciu opinii Prezesa PFRON, określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) metodologię certyfikowania dostępności,
  - 2) sposób przeprowadzania audytu certyfikacyjnego,
  - 3) wzór wniosku o wydanie certyfikatu dostępności,
  - 4) wzór certyfikatu dostępności,
  - 5) sposób wnoszenia opłat certyfikacyjnych oraz wysokość tych opłat
- uwzględniając konieczność stworzenia efektywnych warunków dokonywania certyfikacji, w szczególności organów, o których mowa w art. 14 ust. 4, w skali kraju, oraz mając na uwadze niezbędne koszty związane z certyfikacją.

Rozdział 4

Postępowanie skargowe

Art. 18. 1. Każdy ma prawo poinformować podmiot publiczny oraz podmiot, o którym mowa w art. 3 ust. 2, o braku dostępności do obiektu, informacji lub usługi.

2. Niezależnie od treści ust. 1, każda osoba z niepełnosprawnością, lub jej przedstawiciel ustawowy, której nie zapewniono dostępności do obiektu, informacji lub usługi, do których miała prawo, może złożyć wniosek o zapewnienie dostępności.

3. Wniosek o zapewnienie dostępności jest wnoszony do podmiotu publicznego albo do podmiotu, o którym mowa w art. 3 ust. 2, z którego działalnością związane jest żądanie zapewnienia dostępności zawarte we wniosku.

4. Wniosek o zapewnienie dostępności zawiera:

~~1) dane kontaktowe wnioskodawcy;²²~~

- 2) wskazanie bariery utrudniającej lub uniemożliwiającej wnioskodawcy uzyskanie dostępu do obiektu, informacji lub usługi;
- 3) żądanie zapewnienia wnioskodawcy dostępności w zakresie, o którym mowa w ust. 2;
- 4) wskazanie sposobu kontaktu z osobą składającą wniosek;
- 5) wskazanie preferowanego sposobu zapewnienia dostępności, jeżeli dotyczy.

5. Zapewnienie dostępności w zakresie żądanym przez wnioskodawcę następuje bez zbędnej zwłoki, nie później jednak niż w terminie 14 dni od dnia złożenia wniosku o zapewnienie dostępności.

6. Jeżeli obiekt, informacja lub usługa, o których mowa w ust. 2, nie mogą zostać udostępnione, w sposób zgodny ze złożonym wnioskiem o zapewnienie dostępności i w terminie, o którym mowa w ust. 5, podmiot o którym mowa w ust. 3, niezwłocznie powiadamia wnioskodawcę o przyczynach opóźnienia i wskazuje w jaki sposób zapewni dostępność w zakresie, którego dotyczy wniosek, oraz termin zapewnienia dostępności, nie dłuższy niż 30 dni od dnia złożenia wniosku.

7. W postępowaniu w przedmiocie wniosku o zapewnienie dostępności, w zakresie określonym w ust. 2-6, nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego, z wyjątkiem przepisów dotyczących wyłączenia pracowników organu, doręczeń i sposobu obliczania terminów.

8. W przypadku, gdy podmiot, o którym mowa w ust. 3, nie zapewnił wnioskodawcy dostępności:

- 1) na warunkach i w terminie, o których mowa w ust. 5, albo
- 2) w sposób określony w ust. 6

- wnioskodawcy służy prawo złożenia skargi na brak dostępności, zwanej dalej „skargą”.

9. Skargę wnosi się do Prezesa PFRON w terminie 30 dni od dnia, w którym upłynął odpowiednio termin:

- 1) określony w ust. 5 albo
- 2) wskazany w powiadomieniu, o którym mowa w ust. 6.

---

²² Proponuje się usunąć zapis odnośnie „danych kontaktowych wnioskodawcy” jako tożsamy z zapisem pkt 4 tj. „wskazanie sposobu kontaktu z osobą składającą wniosek”, który to jednocześnie jest wystarczający we wskazanym zakresie (nakładanie obowiązku podania innych danych niż sposobu kontaktu, np. danych personalnych, nie znajduje tu uzasadnienia).

10. Skarga powinna spełniać wymagania formalne określone dla wniosku, o którym mowa w ust. 4, z tym, że w zakresie pkt 2, 3 i 5 wystarczające jest załączenie do skargi kopii wniosku.

11. Stronami postępowania wszczętego na skutek wniesienia skargi są skarżący oraz podmiot publiczny albo podmiot, o którym mowa w art. 3 ust. 2, którego działalności dotyczy treść skargi.

12. W przypadku stwierdzenia, że niezapewnienie dostępności w zakresie, o którym mowa w ust. 8, nastąpiło na skutek naruszenia przepisów ustawy, Prezes PFRON nakazuje podmiotowi publicznemu albo podmiotowi, o którym mowa w art. 3 ust. 2, w drodze decyzji administracyjnej, zapewnienie dostępności, wraz z określeniem:

- 1) sposobu zapewnienia dostępności skarżącemu;
- 2) terminu realizacji nakazu, nie krótszego niż 30 dni, a w sprawach szczególnie skomplikowanych – nie krótszego niż 60 dni, od dnia doręczenia decyzji administracyjnej.

13. Od decyzji, o której mowa w ust. 12, **służy przysługuje** wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy do Prezesa PFRON.

14. W zakresie nieuregulowanym w niniejszej ustawie do postępowań w sprawach skarg stosuje się przepisy działów I i II ustawy z dnia 14 czerwca 1960 - Kodeks postępowania administracyjnego.

Art. 19. 1. W przypadku braku realizacji nakazu w terminie, o którym mowa w art. 18 ust. 12 pkt 2, stosuje się odpowiednio przepisy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji dotyczące grzywiny w celu przymuszenia.

2. Wpływy z grzywien, o których mowa w ust. 1, są przekazywane na wyodrębniony rachunek Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, z przeznaczeniem na finansowanie działań i programów z zakresu dostępności.

Rozdział 5

Zmiany w przepisach obowiązujących

(...)

Rozdział 6

Przepisy przejściowe i końcowe

Art. 34. 1. W terminie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, ministrowie, każdy w zakresie swojej właściwości, dokonają przeglądu obowiązującego prawa pod kątem zapewnienia dostępności i sporządzą raporty zawierające propozycje zmian prawnych w tym zakresie.

2. Raporty, o których mowa w ust. 1, są kierowane do ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego, który kieruje je do opinii Rady. Raporty opiniowane są przez Radę w drodze uchwały, która może zawierać rekomendacje do zmian prawnych.

3. Właściwy minister w terminie 12 miesięcy od dnia podjęcia uchwały, o której mowa w ust. 2, opracowuje i przedstawia Radzie Ministrów propozycje zmian prawnych mających na celu zapewnienie dostępności.

Art. 35. Rządowy Program Dostępność Plus, przyjęty przez Radę Ministrów w dniu 17 lipca 2018 r., z dniem wejścia w życie ustawy staje się rządowym programem mającym na celu wsparcie działań na rzecz dostępności, w rozumieniu art. 6.

Art. 36. Podmioty publiczne oraz podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 2, są obowiązane do zapewnienia dostępności zgodnie z przepisami wykonawczymi, o których mowa w art. 4 ust. 3, w terminie roku od dnia ich wydania.

Art. 37. Organy władzy publicznej, w tym organy administracji rządowej i samorządowej, organy kontroli państwowej i ochrony prawa oraz sądy i trybunały są obowiązane do spełnienia wymogu, o którym mowa w art. 14 ust. 4, najpóźniej do dnia 31 marca 2022 r.

Art. 38. Pierwsze raporty, o których mowa w art. 8 ust. 1, są przekazywane do dnia 31 stycznia 2021 r.

Art. 39. Przepis art. 15 ust. 1 pkt 5 lit. a ustawy zmienianej w art. 33, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się do gminnych programów rewitalizacji przyjmowanych lub aktualizowanych po upływie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 40. Przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 9a ustawy zmienianej w art. 20 zachowują moc do czasu wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 9a w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż przez 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 41. 1. W latach 2019–2028 maksymalny limit wydatków budżetu państwa, będących skutkiem finansowym ustawy wynosi 17, 2 mld zł, w tym w poszczególnych latach wynosi w:

- 1) 2019 r. – 200 mln zł;
- 2) 2020 r. – 1 mld zł;
- 3) 2021 r. – 2 mld zł;
- 4) 2022 r. – 2 mld zł;
- 5) 2023 r. – 2 mld zł;
- 6) 2024 r. – 2 mld zł;
- 7) 2025 r. – 2 mld zł;
- 8) 2026 r. – 2 mld zł;
- 9) 2027 r. – 2 mld zł;
- 10) 2028 r. – 2 mld zł.

2. W przypadku przekroczenia lub zagrożenia przekroczenia przyjętego na dany rok budżetowy limitu wydatków, o których mowa w ust. 1, stosuje się mechanizm korygujący, polegający na zmniejszeniu wydatków budżetu państwa będących skutkiem finansowym niniejszej ustawy.

3. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego monitoruje wykorzystanie limitu wydatków, o którym mowa w ust. 1, oraz odpowiada za wdrożenie mechanizmu korygującego, o którym mowa w ust. 2.

Art. 42. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.